

● واقعا نمی ترسید

«این روزها نه تنها برای من که برای همه خیلی دردآور و این داغ سنگین است، از پس که رئیس جمهور شهید در دل هار سوخ کرده بود. با وجود تهمت ها، دائم در حال کار بود، خودشان می گفتند من مثل استادام شهید بهشتی از تهمت هانمی ترسم.

او واقعا نمی ترسید و حتی بد اخلاقی هایی که می شد را به رویش نمی آورد. علی رغم طعنه هایی که به او می زدند کار خودش را می کرد. بعضی ها با وجود اینکه قبول داشتند ایشان یک سرمایه عظیم برای نظام اسلامی است تخریبش می کردند.

متأسفانه ایشان را در موضوع زنان خیلی مورد تهمت قرار می دادند. در حالی که زمان مدیریت ایشان را اگر مقایسه کنیم به نکات جالبی خواهیم رسید. از آستان قدس شروع کنیم. در زمان مدیریت ایشان، مدیریت زن و خانواده در آستان قدس رضوی تشکیل شد که یک اتفاق خیلی بزرگ در مشهد و آستان قدس بود که با یک نگاه کرامت محور در حریم امام معصوم و مبتنی بر اندیشه های ناب اهل بیت^(ع) از در پیچه ای متفاوت رخ داد. آن زمان من و کیلی در شهر مشهد بودم و خاطرم هست که حاج آقا اجازه دادند برای اولین بار خانم هادر غبار رومی حرم مطهر حضور داشته باشند که واقعا یک اتفاق بزرگ بود. ایشان خیلی از کلیشه ها را با حفظ مبانی شکست که این خیلی مهم بود. یک شخصیت تحولی داشت. جایگاه من هم کاملاً تحولی و براساس اندیشه ایشان بود.»

● تدوین سندهای مهم

«یک وقتی است که بعضی ها می آیند و از قانون اساسی و اجرای آن حرف می زنند، ولی رئیس جمهور شهید به آن عمل کرد. زمانی که حاج آقا قوه قضائیه بودند اتفاق های بزرگی آن هم توسط خود بانوان رخ داد. سند تحول قضایی تدوین شد. با اتفاقاتی که در این سند برای زنان رقم می خورد هدف گذاری این می شود که قاضی مشاور زن ارتقا پیدا کند و مستشار شود. تولید اسناد مهمی در زمان ایشان اتفاق افتاد. هر جامی رفت ریل گذاری می کرد که برگرفته از شخصیت تحولی ایشان بود. خانواده متهمان و مجرمان یا حتی خودشان حقوقشان به سندی راهبردی برای قوه قضائیه توسط ایشان تبدیل شد. گفتمان دولت ایشان، گفتمان حاکمیت قانون بود. در سند تحول قوه مجریه که جزو سندهای بی نظیر در دوره ایشان است و به یادگار برای جمهوری اسلامی خواهد ماند، بحث حاکمیت قانون یکی از کلید واژه های مهم است. سند تحول قوه مجریه با عناصر کلیدی مردم پایه بودن، عدالت، فسادستیزی، تخصص گرایی تدوین شده بود که از عناصر مدیریتی حاج آقا بود که غبار سیاسی کاری پیوسته سعی می کرد این کارها را پنهان کند. این ها اتفاقات بی نظیری بود که اگر در کشوری اروپایی رخ می داد، براساس ادبیات حقوق بین الملل کلی با این به

د دنیا فخر می فروختند، ولی متأسفانه دعوای سیاسی و دل بستگی های به این دنیا و سیاست برای بعضی ها اجازه نداد حاج آقای ما مشهدی ها به خوبی شناخته شود. من دیدم که خیلی از سیاسیون الان دارند می گویند که حاج آقا چه کارهایی کرده اند!»

● مسئله حاج آقا سیاسی نبود

«وقتی من را برای این جایگاه خواستند و قرار بود به من مأموریت بدهند، از آنجایی که من یک خانم بودم و آن هم خانمی که با ساختارهای قدرت و سیاسیون نبودم. بعضی ها ممکن بود بگویند که این یک ریسک است که به یک آدم بی تجربه و بدون عقبه سیاسی و بدون آنکه یک جبهه قدرتمند سیاسی حامی او باشد جایگاه می دهید، ولی با این نگاه ها ایشان به من اعتماد کردند که نشان دهنده نوع نگاهشان به خانم ها بود. مسئله حاج آقا سیاسی نبود، جمهوری اسلامی بود.

این ها از مظلومیت حاج آقا و البته که جمهوری اسلامی است که چنین مدیر تراز را از دست دادیم و نگون بختانه بعد از شهادت ایشان در باره این ابعاد شخصیتی صحبت می شود. کتاب زندگی حاج آقا را باید دوباره از نو خواند البته که اصلاً خوانده نشده! قاضی القضاات برپا بود. کسی ایشان را نشسته نمی دید. مردمی بود و این را می شود از آن عبا پر خاخش در سیل و بلاای مختلف دید. ترجیح می داد نفس هایش را با مردم بکشد.

رابطه کاری من با ایشان از زمان آستان بود. قبل از آن هم آشنایی بود، ولی از زمان آستان قدس، در حلقه هایی که حاج آقا با نخبگان داشت حضور داشتم. از سنت های حسنه ایشان این بود که به شدت به جامعه نخبگانی احترام می گذاشت و نظراتشان را جویا می شد. این یکی از اصول مدیریتی و کاری حاج آقای رئیسی بود. افراد متخصصی را از سراسر کشور شناسایی کرده بودند که در جلسه های مشورتی مشهد شرکت می کردند. حضرت آقا در پیام خود به آقای رئیسی مجاهد عالم می گویند. رهبر فرزانه انقلاب که خود یک اندیشمند است این عبارت را استفاده می کنند. در تمامی پیام های تسلیت این طرفی و آن طرفی کلید واژه مشترک اخلاص حاج آقا به چشم می خورد. که این نشان دهنده نگاه و رفتار خاص ایشان بود.»

● به جایگاه واقعی زن توجه داشت

«درباره زنان، نگاه حاج آقا را باید عملی ببینیم. خانم دکتر علم الهدی مگر دختر و همسر یک آیت... نیست؟ ولی حضرت آقا می نویسند به همسر فاضل تسلیت می گویم. آیا اگر آقای رئیسی مخالف پیشرفت زن بود یا یک نگاه راهبردی، عمیق و دقیق به شخصیت زن نداشت و کرامت محور نبود در بیت ایشان همسرشان می توانست به این جایگاه ها برسد و یک خانم اجتماعی و پایه پای رئیس جمهور باشد! این اندیشه

رئیس جمهور است که در شخصیت همسرشان ظهور یافته است.

به خود من می گفتند که بی رحمانه و مجدانه پیگیر حقوق مردم از دستگاه های اجرایی باش. بارها این پیگیری بی رحمانه را در جلسات به من می گفتند و حمایت هم می کردند. جلوی خودم گوشی را برمی داشتند و با تشر با کسانی که کار شکنی می کردند صحبت می کردند. این نوع رفتار حاج آقا به این دلیل بود به جایگاه واقعی زن توجه داشت. حاج آقا همیشه حتی در سفرهای استانی هم می گفتند که از ظرفیت خانم ها استفاده کنید، همین باعث شده بود که از مدیران زن در کشور بیشتر بهره ببرند. خانم خزعلی هم همیشه می گفتند نگاه حاج آقا ویژه است و اعتماد حاج آقا به زن ها را درک کرده بودند. من نگاه حاج آقا به زن را، قرآنی و از جنس ملکه سباء که در قرآن به آن اشاره شده می دیدم. زن را عاقل می دید. به شخص من این جمله را گفتند که خیلی ها را پیشنهاد دادند که کنار شما باشند و کمک کنند ولی من گفتم که من یک شمشیر زن میدان می خواهم. این نوع نگاه برای من خیلی ارزشمند بود.»

● رئیس جمهور ۸۵ میلیون ایرانی بود

«حاج آقا انسانی معنوی بود که در کنار مشغله های کاری فراوانش با تمام خستگی عبادت خود را ترک نمی کرد و انس با قرآن و نهج البلاغه و توصیه به فرهنگ نهج البلاغه خوانی داشت. خودشان می گفتند: من یک طلبه ام. بروز و نگاه اسلام را هم به عنوان یک طلبه در مسندی که قرار گرفتند بی نظیر نشان دادند. مدل ایشان روند سازی بود. سنت حسنه ای را پایه گذاری می کرد که نشانه های رد پای تحولی رئیس جمهور شهید خیلی پررنگ است و حتماً پیدای شود و انکار شدنی نیست. متأسفم که ملت ایران یک شخصیت این چنینی را از دست داد و متأسفم که بعد از شهادت ایشان ما می توانیم این حرف ها را بگوییم.

نگاهش در موضوع های فرهنگی حتی مقوله عفاف و حجاب واقعا پدیده بود. همه دختران ایران را دوست داشت و دقیقاً عین عبارت حاج قاسم را در جلسه ها به کار می برد. می گفت این ها هم بچه های خودمان هستند. برای دختر جوان و نوجوان باید کار شود و برنامه داشت. بنشینید و برای این ها یک فکری بکنید و به راهکاری برای این بچه ها برسید. انگار که بچه خودش باشد که خطری او را تهدید می کند و می خواهد پدیده بانگاه تربیتی، مراقبتی از او انجام دهد.

ایشان به معنای واقعی رئیس جمهور ۸۵ میلیون ایرانی بود. تأکید می کرد که ایرانیان خارج از کشور را در بایبید و من از شما می خواهم که روی این موضوع کار کنید و ارتباط مستمر داشته باشید که همان افراد در زمان شهادت ایشان کلی پیام تسلیت برای من فرستادند.»

یک وقتی است که بعضی ها می آیند و از قانون اساسی و اجرای آن حرف می زنند، ولی رئیس جمهور شهید به آن عمل کرد

متأسفانه دعوای سیاسی و دل بستگی های به این دنیا و سیاست برای بعضی ها اجازه نداد حاج آقای ما مشهدی ها به خوبی شناخته شود. من دیدم که خیلی از سیاسیون الان دارند می گویند که حاج آقا چه کارهایی کرده اند